

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput III. Natura peccati originalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

serioribus angelis, sine sine supplicium.

4°. ex Psal. 50. ubi peccatum originale vocatur iniquitas: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* In Hebræo (teste D. Hieronymo) id non exprimitur numero plurali, sed singulari, *in iniquitate, in peccato.*

5° Nec hoc hæretici convenienter exponunt de iniquitate parentum, non infantium. Tum quia Psalmista non potuit absque temeritate tribuere iniquitatem parentibus per actum conjugalem ipsum concipientibus. Tum quia parentum iniquitas, si qua fuisset, Psalmistam non obligasset ad petendam veniam peccatorum suorum, clamando *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. . . . quoniam iniquitatem meam (non dicit parentum) ego cognosco. . . . Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, &c.*

6° 4°. Augustinus variis locis urget etiam Apostoli verba 2. Cor. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: & pro omnibus mortuus est Christus.* Unde l. 6. contra Julianum, *Nega (inquit) Christum etiam pro parvulis mortuum, ut excimas eos de numero mortuorum, hoc est de contagio peccatorum.*

7° Objicies 1°. Rationis & voluntatis usum non habens, non peccat ille qui nascitur; non peccat ille qui genuit; non peccat qui condidit. *Per quas igitur rimas, inter tot præsidia innocentia, peccatum singis ingressum?* ait Julianus Pelagianus apud Augustinum l. 2. de nupt. & concupisc. c. 28.

Respondet Augustinus ibidem: *Quid queris latentem rimam, ubi habes apertissimam januam? Per unum hominem (ait Apostolus) peccatum intravit in mundum.*

8° Objicies 2°. Omne peccatum verè ac propriè dictum esse debet voluntarium. Atqui peccatum originale parvulis materno in utero conceptis non est voluntarium.

Respondeo, licet ipsis voluntarium non sit voluntate propriâ, seu personali; voluntarium est voluntate originali, seu capitali primi parentis.

9° Instabis: intelligi non potest, quòd voluntarium voluntate originali primi parentis hominum sufficit ad hoc ut hoc verè & propriè peccatores efficiantur, qui nondum existebant, dum primus parens hominum prævaricari voluit legem Dei.

Ad id utcumque explicandum nonnullæ quidem similitudines adduci possunt; sed quia illæ minus satisfaciunt, melius est cum Augustino ingenuè fateri, id quidem valdè difficulter intelligi; sed non idèd posse negari. Quia justum est captivare intellectum in obsequium fidei, etiam dum revelata veritas à nobis non potest comprehendi. Et idèd Augustinus l. de morib. Eccles. c. 22. fatetur quidem peccato originali . . . nihil ad intelligendum difficilius. Juliano tamen importunè sciscitanti, quomodo modo culpa originalis

transfunderetur, optimè respondet: *Quid à me queris quo sit factum modo; cum factum constet aliquo modo, si Apostolo credis ullo modo, qui mentiri potuit nullo modo?*

CAPUT II.

Peccatum originale non est unicum Adæ peccatum, posteris extrinsecum, seu extrinsecè imputatum, sed singulis proprium, & intrinsecè inherens.

EST de fide. Quia Tridentinum sess. 5. tria 10° Edefinit de peccato originali, cum quibus contraria Alberti Pighii assertio non consistit. Primò Adæ prævaricationem ipsi soli non nocuisse, sed & ejus propagini, acceptamque à Deo sanctitatem & justiciam, quam perdidit, non sibi soli, sed nobis etiam perdidisse, & inquinatum illum per inobedientia peccatum, non mortem & penas corporis tantum in omne genus humanum transfudisse, sed & peccatum, quod est pars anime. Secundò, hoc Adæ peccatum, quod est origine unum, propagatione, non imitatione transfusum omnibus, inesse unicuique proprium. Tertio, quod per Jesu Christi gratiam, qua in baptisate confertur, reatus originalis peccati remittitur, & tollitur totum id quod veram & propriam peccati rationem habet. Unde anathema dicit ei, qui dixerit illud tantum radi, aut non imputari.

CAPUT III.

Natura peccati originalis.

IN quo consistat natura peccati originalis, 11° Tridentinum non definivit, sed Theologis determinandum reliquit, uti testantur Tiletanus (qui Tridentino interfuit) in Apologia pro Concilio Tridentino, & Cardinalis Pallavicinus in Historia ejusdem Concilii l. 7. cap. 10. n. 8. ubi sic: *Legati (id est Concilii Præfides) admonuerunt, ne quid certi statuerent de natura ipsa originalis culpa, de qua Scholastici discordant.*

Ceterum etsi hac de re Tridentini Patres 12° nihil definierint, velut fide certum, de ea tamen differuerunt in Congregatione Generali 21. Maii 1546. & seqq. ut videre licet apud Pallavicinum ibidem c. 8. Et de ea quidem Reverendissimus D. Angelus Paschalis, Dominicanus, Motulapensis Episcopus, non sententiâ modò, sed verbis S. Thomæ productis ita (optimè ut mihi videtur) differuisse narratur ab eodem: *non aliunde meliùs declarari posse naturam originalis noxæ, sicut & cujusvis defectus, quàm à natura perfectionis oppositæ: prout exempli gratiâ, ut intelligatur quidnam sit cæcitas, opus est intelligas, quid sit videndi facultas. Esse peccatum originale vacuitatem quamdam, oppositam illi perfectioni, quæ Adamum innocentem condecorabat, & justitia originalis nuncupatur.* Oportere

Pars III. De peccato originali, effectibusque ipsius. 617

„ Oportere igitur ex illius notione illius natu-
 ram explicari. Iustitia originalis „ (aiebat il-
 le) „ duas obtinebat partes; alteram, quæ
 „ præcipua erat, & quasi forma; alteram, quæ
 „ ad integritatem spectabat; & quasi materia.
 „ Prior erat humani arbitrii subjectio sub legiti-
 „ mo Domino, qui Deus est: posterior erat
 „ itidem subjectio interiorum facultatum ipsi ar-
 „ bitrio, quod legitimus illarum princeps est.
 „ Descendente hominis arbitrio, per Adami pec-
 „ catum, à Deo, descivisse quoque facultates
 „ arbitrio subjectas. Hanc posteriorem perturba-
 „ tionem, aliæque hominis damna in rebellantis
 „ arbitrii ultionem inflicta, esse quasi originariæ
 „ culpæ materiam; primam verò perturbationem,
 „ quæ non pœna, sed culpa fuit, esse formam,
 „ quæ ipsius natura constituitur.

13 „ His communiter assentiebatur „ (inquit
 Eminentissimus Historicus) „ cum Balthasar
 „ Eredia, Dominicanus, Bossanensis Episcopus,
 „ aliam S. Thomæ doctrinam in medium attu-
 „ lit. Tamen omne peccatum, universè confi-
 „ deratum, præcipue, & tamquam per suam for-
 „ mam, constituatur per destitutionem contra-
 „ riæ sibi quæ debita prohibitis, & ex hac parte
 „ nequaquam illud effectus sit, sed defectus;
 „ tamen id quod huic perinde atque cæteris re-
 „ rum privationibus subicitur, esse veram rem,
 „ verèque existentem. Ita pariter, quæquam
 „ morbus in vacuitate justæ temperationis, tam-
 „ quam in sua forma, situs sit; illi tamen sub-
 „ stare, tamquam materiam, humores corpo-
 „ ris; quæ res, non rerum privationes sunt.
 „ Pariter igitur peccati originalis naturam con-
 „ stitui ex memorata debiti ordinis destitutione;
 „ sed quod illi subternitur, esse facultates ani-
 „ mi, huiusmodi ordine carentes, ac potissimè
 „ concupiscendi vim, quam concupiscentiam
 „ vocant, hoc est propensionem animi ad fluxa
 „ bona. Unde quandoque à Patribus peccatum
 „ eadem appellatur, eâ ratione, quæ humores
 „ corporis depravati morbus corporis nuncupan-
 „ tur.

14 Sic utique tradit S. Thomas 1. 2. q. 82. a.
 3. hisce verbis: *Peccatum originale materiali-
 ter est concupiscentia; formaliter defectus ori-
 ginalis iustitiæ.* Ubi per concupiscentiam, ha-
 bitualem intelligo conversionem voluntatis ad
 fluxa bona; per defectum verò seu privatio-
 nem iustitiæ originalis, intelligo deviationem
 habitualem voluntatis à debita ad Deum
 subiectione, seu aversionem habitualem à
 Deo, prout ipsemet S. Doctor explicat ibi-
 dem dicens: *Attendenda est causa originalis
 peccati ex causa originalis iustitiæ, quæ ei oppo-
 nitur. Tota autem ordinatio originalis iustitiæ ex
 hoc est quod voluntas hominis erat Deo subjecta;
 quæ quidem subjectio primò & principaliter erat
 per voluntatem, cujus est movere omnes alias
 partes in finem... Unde ex aversione volunta-
 tis à Deo consecuta est inordinatio in omnibus
 aliis animæ viribus. Sic ergo privatio iustitiæ,
 per quam voluntas subdebatur Deo, est forme-
 le in peccato originali.* Et hoc etiam D. Ansel-

mus dicit in l. de concep. Virg. c. 26. *Hoc pec-
 catum, inquit, quod originale dico, formali-
 ter acceptum; aliud intelligere nequeo in ipsis
 infansibus, nisi ipsam, quam supra posui, fa-
 ctam per inobedientiam Adæ iustitiæ debita nu-
 ditatem.* Reflexione digna est clausula ista An-
 selmi, factam per inobedientiam Adæ. Quæ si
 aliquis (per possibile, vel impossibile) sup-
 poneretur, sine suo vel alterius voluntario pec-
 cato, conditus cum privatione iustitiæ origi-
 nalis, per quam voluntas subdenda esset Deo,
 privatio ista non esset ipsi culpabilis, nec forme-
 male peccati.

Reflexione etiam dignum est quod iustitia 15
 originalis, Adamo infusa; compositum quod-
 dam erat variis ex partibus. Primò namque
 comprehendebat gratiam sanctificantem, cum
 virtutibus supernaturalibus, quibus voluntas
 Deo, velut fini suo supernaturali subicieba-
 tur. Secundò comprehendebat dona quibus
 inferiores animæ vires erant voluntati subdi-
 tæ. Tertio comprehendebat cætera dona ne-
 cessaria ut homo illam in Paradiso felicitatem
 obtineret, quæ statui innocentie congrue-
 bat; tam scilicet intrinseca, quæ ipsum in
 corporis & animæ felicitate stabiliebant;
 quæ extrinseca bona quibus à Deo cumula-
 batur, & à malis externè intrinsecibus divinæ
 providentiæ protegebatur.

Quando Anselmus & S. Thomas aiunt, 16
 formale peccati originalis consistere in priva-
 tione iustitiæ originalis, de iustitiâ originali
 non loquuntur, prout omnia illa complecti-
 tur (quandoquidem homo in hoc statu na-
 turæ lapte per baptismum renatus iustitiâ
 originalem non habeat omnia illa complecten-
 tem) sed quatenus voluntas per eam *Deo sub-
 debatur*, uti S. Thomam exponentem audi-
 vimus.

Sic verò expositam Anselmi & Thomæ sen- 17
 tentiam Dominicus Soto l. 1. de nat. & grat.
 c. 8. & 9. hæc ratione optime illustrat: illud
 in pueris nascentibus est originale peccatum,
 quod in Adamo habitualiter mansit post ejus
 actuale peccatum; nam quod in ipso actua-
 liter peccante fuit formalis ratio peccati, sicut
 in ipso, sic in tota natura relictum est per mo-
 dum habitus (neque enim peccatum origina-
 le in posteris Adæ est per modum actus, sed
 per modum habitus) jam verò quid aliud in
 Adamo fuit formalis peccati ratio, nisi obli-
 quitas & deflexio voluntatis à lege & ordine
 Dei? Et quia Adam gerebat personam totius
 naturæ, quæ in ipso susceperat beneficium il-
 lud iustitiæ, permansurum in ea quamdiu non
 peccasset, tota natura in ipso rea facta est il-
 lius prævaricationis, Deoque invisa effecta.
 Quare deordinatio & deformitas illius actus,
 mansit per modum habitus in natura: quam
 proinde cum natura contrahimus. Est ergo ori-
 ginale peccatum, in pueris habitualiter ma-
 nens, privatio iustitiæ originalis supra expli-
 cata.

Notanda sunt verba illa: *Adam gerebat* 18

personam totius naturæ, &c. sunt enim conformia Angelicæ doctrinæ q. 4. de malo a. 1. ubi sic: Hoc donum (scilicet originalis iustitia, per quam ratio subdebatur Deo, & inferiores vires rationi, & corpus animæ) non fuerat datum primo homini, ut singulari persone tantum, sed ut cuidam principio totius humane nature, ut scilicet ab eo per originem (seu carnalem generationem) derivaretur in posteros. Hoc verò donum acceptum primus homo per liberum arbitrium peccans, amisit eo tenore, quo sibi datum fuerat, scilicet pro se, & pro tota sua posteritate. Defectus ergo illius doni totam ejus posteritatem consequitur.

19 Ita etiam S. Anselmus ubi supra c. 22. In Adam erat natura, extra quem de illa nihil erat. Est nudata iustitiâ quam habebat, & eâ semper (nisi adjuva) careret. Hâc ratione, quia natura subsistit in personis, & personæ non sunt sine natura, fecit natura personas infantium peccatrices. Sic spoliavit persona naturam humanam bono iustitiâ in Adam, & natura, egens facta, omnes personas, quas ipsa de se procreat, eâdem egestate, id est iustitiæ originalis privatione, peccatrices & injustas facit. Nam, uti dixerat c. 5. non est iniustitia talis res, quæ insiciatur & corrumpatur anima, velut corpus veneno. Nam quemadmodum cum indomita fera rupis vinculis discurrendo sevit; & cum navis, si gubernator, dimisso gubernaculo, dimittit eam ventis, & motibus maris vagatur, & invehitur in quælibet pericula, dicimus quia hoc facit absentia catenæ, vel gubernaculi: non quod absentia eorum aliquid sit, aut quidquam faciat; sed quoniam si adessent, facerent ne sevirerit fera, aut periret navis. Ita cum malus homo in mala opera impellitur, clamamus quia hoc operatur iniustitia: non quod iniustitia aliquid sit, sed quia voluntas destituta iustitiâ in malum proruit.

20 Itaque secundum D. Anselmum & D. Thomam, primum Adæ peccatum non solum fuit personale, sed quodammodo naturale, id est non peccatum solius personæ Adami, sed ipsius naturæ humanæ, quæ tota erat in Adamo. Et ideo communicatur omnibus quibus per carnalem generationem natura communicatur. Quia namque iustitiam originalem pro sola persona sua Adam non accepit, sed pro tota natura humana in se contenta, peccatum, quo iustitiam illam perdidit, totam naturam corruptit: quia totam naturam iustitiâ sibi debitâ privavit, privatamque Deo exosam reddidit. Fuit proinde peccatum totius naturæ. Infecivum proinde personarum omnium naturam humanam per generationem naturalem participantium, prout D. Anselmus observavit, dicens: Spoliavit persona naturam bono iustitiâ in Adam, & natura, egens facta, omnes personas, quas de se procreat, eâdem egestate peccatrices & injustas facit. Et ideo Apostolus Ephes. 2. dicit: Eramus naturâ filii iræ, sicut & ceteri & ceteri.

21 Cæterum etsi ista vera sint, verum est quo-

que quod supra laudati Episcopi Tridentini cum S. Thoma asserunt, concupiscentiam habitualem (sumptam pro habituali conversione ad bona creata) esse partem quasi materialem peccati originalis; imò esse simpliciter peccatum originale, si consideretur quatenus per inobedientiam Adæ separata à iustitia originali, eam Deo subjiciente. Ut sic enim est concupiscentia prædominans, hominemque à Deo avertens, sicut à Deo avertit Adam. Et hoc sensu Augustinus variis locis adversus Pelagianos dicit, peccatum originale esse ipsammet concupiscentiam. l. 2. contra Julian. c. 10. Concupiscentia non est malum nuptiarum, sed primorum hominum peccatum, in posteros propagatione trajectum. Et l. 3. c. 21. Malum originale dixi, cujus motibus mecum repugnans, & cujus contra me laudibus pugnas. Unde l. 2. de peccat. merit. c. 4. dicit quod concupiscentia, tamquam lex peccati, manens in membris corporis mortis hujus, cum parvulis nascitur, in parvulis baptizatis à reatu solvitur. ... parvulos non baptizatos reos innectit, & tamquam ira filios... ad condemnationem trahit. Et l. 1. de nupt. c. 19. Concupiscentia reatum regenerationis sola dimittit, quem generatio trahit. Et addit, dimittit concupiscentiam carnis in baptismo, non ut non sit, sed ut in peccatum non impuierit; quamvis autem, reatu suo jam soluto, manet tamen donec, &c. Et ibidem c. 32. necnon l. 1. contra duas epist. Pelag. c. 13. l. 1. Retract. c. 15. & l. 6. contra Julian. c. 19. docet concupiscentiam post baptismum manere actu, transiisse reatu. Denique in op. imperf. contra eundem n. 112. Pelagianos redarguit, quod nollent concupiscentiam pertinere ad originale peccatum.

Scio à novioribus quibusdam Theologis illam assertionem traduci velut Lutheranam & Calvinianam. At perperam: quia Lutherus & Calvinus in hoc damnati non fuerunt ut hæretici, quod simpliciter dixerint, peccatum originale esse concupiscentiam; sed quod impie asseruerint, eam cum reatu culpæ, in regenerationis per baptismum remanere.

Scio etiam ab ipsis objici 1°. concupiscentiam in omnibus non esse æqualem; peccatum autem originale in omnibus æquale esse. 2°. si homo in statu naturæ puræ conditus esset, in eo esset concupiscentia; in eo tamen non futurum originale peccatum. 3°. si concupiscentia foret pars originalis peccati, per baptismum non tolleretur totum quod propriam peccati rationem habet; cum non tollatur concupiscentia.

Sed infirma sunt argumenta ista. Ad primum namque respondeo, peccatum originale in omnibus æquale esse secundum suum formale, non secundum suum materiale, quod in nonnullis esse potest majus quam in aliis, ob pravos habitus parentum intermediorum; licet æquale secundum id præcisè quod per inobedientiam Adæ in posteros est derivatum.

Ad 2. respondeo 1°. negando antecedens, quia

quia concupiscentia est mala, in statu proinde illo non futura, nisi ex voluntatis consensu. 2°. talem creati non posse hominem, qui sine ulla culpa sua, originali vel personali, tales pateretur concupiscentiæ motus, quos per seipsum rationi subicere non posset, nec eos evitare; nisi Deus ei providentiâ suâ ita subveniret, ut peccatum & æternam damnationem evadere posset. Aliâs Deus in illo statu impossibilia præciperet. Quod asseri nullo modo potest. Ad divinam proinde providentiam spectaret, tale homini illi adiutorium, saltem naturalis ordinis dare, quo secundum rationem vivere posset, peccatumque & æternam damnationem vitare, ut rectè Thomas de Lemos in Panoplia gratiæ to. I. tr. I. de læsione lib. arb. c. 4.

25 Nec contrarium sequitur ex Bulla Pii V. damnante hanc Baii propositionem: *Deus non potuit talem creare hominem, qualis hodie nascitur.* Sensus namque Baii erat, à Deo creati non posse hominem mortalem, justitiâque originali & gratiâ sanctificante destitutum (quod jure damnatum est) eò quòd proposit. 21. affirmaret quòd *humane nature sublimatio & exaltatio in consortium divini nature debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, non supernaturalis.* Et proposit. 78. *Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditionis.*

26 Ad 3. negatur sequela: totum enim quod propriam habet peccati rationem tollitur, dum formale tollitur, sicut totus homo tollitur, dum tollitur anima rationalis, quæ forma est hominis. Nam quod eâ ablatâ superest, non est homo, sed cadaver. Et similiter concupiscentia, ablato reatu, non est verè & propriè peccatum, sed peccati velut cadaver.

27 Et observatione dignum est, quòd in Concilio Tridentino concepta fuerat illa Decreti periodus, quâ dicebatur, *non improbari à Synodo illam positionem Scholasticis usuratam, aientibus, manere post baptismum partem materialem originalis peccati; non item formalem.* Sed, ut Eminentissimus Historicus l. 7. c. 9. narrat, *deleta est, non quia falsa; sed quòd nollem Patres Ecclesie auctoritatem intermiscere opinantium doctrinis, seu quòd, ubi definitiones concipi possent veterum Patrum vocabulis, ea nollem à Theologis recentibus mutuari: cum venerationi conducatur, non modo sententiarum, sed etiam vocum antiquitas.*

28 Nec minori observatione dignum, quòd (ut idem Historicus refert ibidem) gravior exorta sit disputatio de illa particula, per quam affirmabatur, in renatis nihil Deum odisse. Objecit Seripandus, cum concupiscentia sit origo peccati, non posse à Deo eam odio non haberi... in quo visus est Polus subsistere. Observavit etiam, si Patres ponerent, nihil inesse in renatis odiosum Deo, colligendum hinc esse, nihil in iis relinqui ope divinâ purgandum, nihil reprimendum, ni-

Tom. I.

hil contra quod pugnandum: quæ omnia divinorum Oraculorum dictis adversabantur. Aliud de ipsa esse, quàm de corporis miseriis, quæ in Christo fuerunt, à quo procul concupiscentia fuit. Concupiscentiam aliâ ratione à cælesti regno excludi, quàm corporis miseriis; quæ idèd solùm à regno illo excluduntur, quia plenæ felicitati opponuntur, non quia peccato militant, uti militat concupiscentia, quæ victorias omnes peccato parit. Patere ex multis Augustini locis, ipsam Deo displicere; eandem esse malum illud, à quo liberari efflagitant Sancti, per precationem quam nos omnes Christus edocuit... Ex Augustino concupiscentiam non esse naturæ proprietatem... sed corruptionem perduellionemque naturæ.

His aliisque rationibus usus est Seripandus 29 (inquit Historicus) quæ tamen Patribus nequaquam persuasere Decreti mutationem: cum ex ipsius textura liquidò appareret, ibi significari odium illud, quod *inimicitia vocatur*, & quo dicimur hominem ab homine odio haberi: quod odium verè inesse Deo nequit, in eum, qui adoptivus Dei filius est renatus: non tamen hinc excludi ab illis omnem prorsus labeculam... quam averteatur in ipsis eo odio, quod *displicentia nominatur*... Atque in eadem pariter significatione, post longam disceptationem, persistere in decreto posteriora verba, quibus dicitur, concupiscentiam haud nocere non consentientibus, intelligendo per vocem *nocere*, æternum damnium, cujusmodi est divinæ gratiæ jactura... tamen si cunctis alioquin illa noceat aliquo pacto, &c.

Hactenus Eminentiss. Historicus, ex cujus 30 narratione perspicuum est, concupiscentiam in renatis superstitem, odiosam quidem Deo non esse odio inimicitæ, quia verè & propriè non est peccatum; odiosam tamen esse odio displicentiæ, uti docet Augustinus, quia est fomes peccati, corruptioque naturæ, per quam dissoluta est harmonia illa, in qua homo conditus fuerat. In non renatis verò cum suo reatu peccatum est verè & propriè dictum, licèt sit effectus & pœna inobedientiæ Adami. Unum quippe peccatum alterius peccati effectus esse potest, & pœna.

CAPUT VI.

Modus quo primum Adæ peccatum traducitur in posteris.

Duplex est de modo illo sententia. Una 31 quæ traductionem illam explicat per pactum, seu decretum Dei liberum, quo Deus posterorum voluntates in Adami voluntate collocavit, ita videlicet ut Adamo vel custodiente vel transgrediente præceptum, de non comedendo fructu vetito, omnes illud custodire vel transgredi censerentur perinde ac si moraliter in Adamo fuissent. Altera quæ dicit traductionem illam fieri, non mediante ejusmo-